

Laidiens: 01.09.2000., Nr. 307/309

Ministru kabineta noteikumi Nr.298

Rīgā 2000.gada 29.augustā (prot. Nr.40, 2.§)

Tabakas izstrādājumu aprites noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli tabakas izstrādājumiem"
1.panta otrās daļas 4.punktu, 2.panta otro daļu, 5.panta ceturto daļu
un likuma "Par tabakas izstrādājumu realizācijas, reklāmas un lietošanas
ierobežošanu" 5.panta pirmās daļas 2.punktu un 7.panta pirmo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā veicama uzņēmējdarbība ar tabakas izstrādājumiem, izsniedzamas un anulējamas speciālās atļaujas (licences) (turpmāk — licence) un izziņas, kā arī kontrolējama noteiktās kārtības ievērošana, lai nodrošinātu valsts ekonomisko un sociālo interešu aizsardzību.
2. Uzņēmumi (uzņēmējdarbības) (turpmāk — uzņēmumi), kuri saņēmuši šo noteikumu 4.punktā noteiktās licences, katru mēnesi līdz piecpadsmitajam datumam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu par tabakas izstrādājumu apriti iepriekšējā mēnesī. Pārskata formu un iesniegšanas veidu nosaka Valsts ieņēmumu dienests.

II. Licence uzņēmējdarbībai ar tabakas izstrādājumiem

3. Licenci uzņēmējdarbībai ar tabakas izstrādājumiem izsniedz Valsts ieņēmumu dienesta izveidota licencēšanas komisija (turpmāk — licencēšanas komisija).
4. Licence ir nepieciešama šādiem uzņēmējdarbības veidiem:
 - 4.1. tabakas izstrādājumu ražošana un realizācija;
 - 4.2. tabakas izstrādājumu ieviešana izlaišanai brīvam apgrozījumam;
 - 4.3. tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecība.
5. Šo noteikumu 4.punktā minēto licenci uzņēmumam izsniedz uz pieciem gadiem.
6. Licences veidlapas paraugu un tās aizsargelementus nosaka Valsts ieņēmumu dienests.
7. Licences veidlapā norāda šādu informāciju:
 - 7.1. uzņēmējdarbības veids;
 - 7.2. licences sērija un numurs;
 - 7.3. uzņēmuma nosaukums, juridiskā adrese, nodokļu maksātāja reģistrācijas kods un reģistrācijas datums;

7.4. tabakas izstrādājumu izgatavošanas, vairumtirdzniecības, uzglabāšanas un pārstrādes vietas adrese;

7.5. licences derīguma termiņš;

7.6. licencēšanas komisijas amatpersonas paraksts un tā atšifrējums, licences izsniegšanas datums un spiedogs.

8. Lai saņemtu licenci uzņēmējdarbībai ar tabakas izstrādājumiem, iesniedzams pieteikums uz licencēšanas komisijas apstiprinātas veidlapas, kā arī šādi dokumenti:

8.1. kredītiestādes izsniegta izziņa par norēķinu kontiem, kuri tiks izmantoti norēķiniem par darījumiem ar tabakas izstrādājumiem;

8.2. pašvaldības atzinums par attiecīgo darbības veidu pieteikumā norādītajās darbības vietās;

8.3. telpu lietošanas vai īpašuma tiesības apliecinoša dokumenta kopija vai noraksts;

8.4. telpu plāna kopija, kurā norādītas ieejas (izejas) un saistība ar citām ēkas daļām.

9. Iesniedzot dokumentu norakstus vai kopijas, uzrādāmi to oriģināli.

10. Licencēšanas komisija izsniedz vai pārreģistrē licenci uzņēmējdarbības veikšanai ar tabakas izstrādājumiem, vai arī motivēti atsaka (rakstiski) tās izsniegšanu ne vēlāk kā 10 darbdienu laikā no pieteikuma un visu nepieciešamo dokumentu iesniegšanas dienas.

11. Ja licences saņemšanai iesniegtie dokumenti neatbilst normatīvo aktu prasībām vai tajos nav pietiekamu ziņu jautājuma objektīvai izlemšanai, vai rodas šaubas par to derīgumu, licencēšanas komisija ir tiesīga atlikt lietas izskatīšanu uz laiku līdz 30 darbdienām, informējot par to pieteikuma iesniedzēju. Ja pieteikuma iesniedzējs minētajā termiņā neizpilda licencēšanas komisijas prasības, pieteikums licences saņemšanai iesniedzams no jauna.

12. Licencēšanas komisija neizsniedz uzņēmumam licenci, ja:

12.1. licences pieteikuma iesniedzējam kalendāra gada laikā pirms pieteikuma iesniegšanas ir anulēta licence par šo noteikumu vai citu ar tabakas izstrādājumu apriti saistītu normatīvo aktu pārkāpumiem;

12.2. uzņēmums veicis uzņēmējdarbību ar tabakas izstrādājumiem bez attiecīgās licences;

12.3. uzņēmuma dibinātājs, direktors, valdes loceklis, grāmatvedis vai cita amatpersona nav samaksājusi naudas sodu, kas uzlikts par šo noteikumu vai citu ar tabakas izstrādājumu apriti saistītu normatīvo aktu pārkāpumiem;

12.4. pieteikumā vai tam pievienotajos dokumentos ir sniegtas nepatiesas vai nepilnīgas ziņas vai pievienotie dokumenti ir viltoti;

12.5. tirdzniecība ar tabakas izstrādājumiem paredzēta vietās, kurās saskaņā ar normatīvajiem aktiem tirdzniecība ir aizliegta.

13. Licenci ir tiesīgs izmantot tikai tas uzņēmums, kuram tā ir izsniegta. Licences saņēmējs nav tiesīgs nodot to citai personai.

14. Mainoties nosacījumiem, kas norādīti licencē (uzglabāšanas, vairumtirdzniecības (realizācijas), izgatavošanas vietu uzskaitījums un citas ziņas), kā arī pieteikumam pievienotajos dokumentos, piecu darbdienu laikā pēc attiecīgo nosacījumu iestāšanās iesniedzams pārreģistrācijas pieteikums uz Valsts ieņēmumu dienesta apstiprinātas veidlapas.

15. Pārreģistrācijas pieteikumam pievieno licences oriģinālu un dokumentu kopijas (uzrādot oriģinālus), kas apliecina attiecīgās izmaiņas licencē vai pieteikumam pievienotajos dokumentos.

16. Ja licences darbības laikā licencē noteiktās vietas valdījuma tiesības iegūst cits uzņēmums, līdzšinējais vietas valdītājs licenci nodod Valsts ieņēmumu dienestam anulēšanai vai pārreģistrēšanai, ja licencē norādītas arī citas vairumtirdzniecības vietas.

17. Licencēšanas komisija ir tiesīga anulēt uzņēmumam licenci, ja:

17.1. pieteikumā vai tam pievienotajos dokumentos ir sniegtas nepatiesas ziņas vai pievienotie dokumenti ir viltoti;

17.2. uzņēmums laikus neiesniedz šo noteikumu 2.punktā minētos pārskatus vai iesniegtajos pārskatos deklarējis nepatiesas ziņas;

17.3. tiek traucētas valsts institūciju amatpersonas, pildot viņu pienākumus tabakas izstrādājumu aprites uzraudzības jomā;

17.4. uzņēmumā ir konstatēti tabakas izstrādājumi, kuri nav marķēti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

17.5. uzņēmums gada laikā pēc licences saņemšanas nav uzsācis uzņēmējdarbību ar tabakas izstrādājumiem vai gadu nav veicis uzņēmējdarbību ar tabakas izstrādājumiem;

17.6. uzņēmums nenodrošina akcīzes nodokļa maksājumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

18. Licencēšanas komisijas lēmumu var pārsūdzēt Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektoram, bet ģenerāldirektora lēmumu — tiesā mēneša laikā no lēmuma saņemšanas dienas.

19. Ja licence tiek anulēta, par to samaksāto valsts nodevu uzņēmumam neatmaksā.

20. Licence vai tās notariāli vai Valsts ieņēmumu dienesta apliecināta kopija ir uzrādāma pēc kontrolējošo institūciju, kā arī tabakas izstrādājumu aprītē iesaistīto juridisko personu pieprasījuma.

21. Tabakas izstrādājumi uzglabājami un realizējami tikai licencē norādītajās vietās, kurās ir nodrošināta tabakas izstrādājumiem noteiktā preču uzskaitē.

22. Uzņēmumiem aizliegts iegādāties vai pieņemt realizācijai tabakas izstrādājumus no fiziskajām personām.

23. Tabakas izstrādājumu uzglabāšana, realizācija, iznīcināšana un pārvietošana no licencē noteiktās uzglabāšanas vietas pēc attiecīgās licences darbības beigām ir pieļaujama tikai ar rakstisku Valsts ieņēmumu dienesta atļauju, kura tiek izsniegta uz iesnieguma pamata. Pirms atļaujas saņemšanas attiecīgais uzņēmums par to rakstiski informē Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālo iestādi, kurā uzņēmums reģistrējies kā nodokļu maksātājs.

III. Tabakas izstrādājumu marķēšanas un nemarķēto tabakas izstrādājumu legalitātes apliecināšanas nosacījumi

24. Latvijas Republikas muitas teritorijā atļauts realizēt tikai ar akcīzes nodokļa markām marķētas cigaretes, izņemot gadījumus, kas noteikti normatīvajos aktos. Lai realizētu nemarķējamus tabakas izstrādājumus, piecu darbdienu laikā no nemarķējamo tabakas izstrādājumu ieviešanas brīža Latvijas Republikas muitas teritorijā izlaišanai brīvam apgrozījumam saņemama Valsts ieņēmumu dienesta izziņa par nemarķējamo tabakas izstrādājumu realizāciju.

25. Tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa markas pasūta un saņem Finanšu ministrija. Tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa markas izsniedz un uzskaita Valsts ieņēmumu dienests.

26. Akcīzes nodokļa markas izsniedz tikai tiem uzņēmumiem, kuri saņēmuši licenci tabakas izstrādājumu izgatavošanai un realizācijai vai tabakas izstrādājumu ieviešanai izlaišanai brīvam apgrozījumam.

27. Akcīzes nodokļa marku katrai cigarešu paciņai, kas paredzēta realizācijai Latvijas Republikas muitas teritorijā, izgatavošanas procesā piestiprina šādi:

27.1. cietā iepakojuma cigarešu paciņām zem slēgtā caurspīdīgā iepakojuma — uz aizmugurējās virsmas, horizontāli pāri locījuma vietai, vai uz aizmugurējās virsmas un sānu virsmas, liektā veidā, horizontāli pāri aizmugurējās virsmas locījuma vietai;

27.2. mīkstā iepakojuma cigarešu paciņām zem slēgtā caurspīdīgā iepakojuma — perpendikulāri pāri augšējās malas virsmai (atvēruma vietai);

27.3. cigarešu paciņām bez slēgtā caurspīdīgā iepakojuma — pāri paciņas atvēruma vietai.

28. Lai saņemtu izziņu par nemarķējamo tabakas izstrādājumu realizāciju, Valsts ieņēmumu dienestā iesniedzami šādi dokumenti:

28.1. muitas deklarācija par katra ievestā tabakas izstrādājuma daudzumu;

28.2. dokuments, kas apliecina, ka minētais uzņēmums ir samaksājis akcīzes nodokli;

28.3. informācija par attiecīgo nemarķējamo tabakas izstrādājumu sortimentu, skaitu un iepakojumu.

29. Valsts ieņēmumu dienests piecu darbdienu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas izsniedz izziņu par nemarķējamo tabakas izstrādājumu realizāciju uzņēmumam, kuram ir licence uzņēmējdarbībai ar tabakas izstrādājumiem. Izziņā par nemarķējamo tabakas izstrādājumu realizāciju norāda šādas ziņas:

29.1. uzņēmuma nosaukums, juridiskā adrese, nodokļu maksātāja reģistrācijas kods un reģistrācijas datums;

29.2. dokumenti, uz kuru pamata tiek izsniegta izziņa;

29.3. Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas paraksts un tā atšifrējums, izsniegšanas datums un spiedogs.

30. Izziņa vai tās notariāli vai Valsts ieņēmumu dienesta apliecināta kopija atrodas tirdzniecības vietā un uzrādāma pēc kontrolējošo institūciju pieprasījuma.

31. Realizācijai beznodokļu tirdzniecības veikalos un eksportam paredzētie tabakas izstrādājumi marķējami normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

IV. Eksports

32. Tabakas izstrādājumus no Latvijas Republikas muitas teritorijas var eksportēt uzņēmumi, kas saņēmuši licenci uzņēmējdarbībai ar tabakas izstrādājumiem.

33. Eksportam paredzētos tabakas izstrādājumus uzglabā nodalīti no pārējiem tabakas izstrādājumiem un uzskaita atsevišķi.

34. Tabakas izstrādājumus ir atļauts eksportēt no Latvijas Republikas muitas teritorijas tikai caur muitas punktiem, kuri noteikti šo noteikumu 1.pielikumā.

V. Ievešana izlaišanai brīvam apgrozījumam

35. Tabakas izstrādājumus Latvijas Republikas muitas teritorijā ir tiesīgi ievest uzņēmumi, kas saņēmuši licenci tabakas izstrādājumu ievešanai izlaišanai brīvam apgrozījumam.

36. Uzņēmumi, kuri saņēmuši licenci tabakas izstrādājumu ievešanai izlaišanai brīvam apgrozījumam, ir tiesīgi bez atsevišķas vairumtirdzniecības licences saņemšanas realizēt vairumā un nodot realizācijai tikai attiecīgā uzņēmuma ievestos tabakas izstrādājumus.

37. Izejvielas tabakas izstrādājumu izgatavošanai ievest Latvijas Republikas muitas teritorijā ir tiesīgi uzņēmumi, kas saņēmuši licenci tabakas izstrādājumu ražošanai un realizācijai. Tabaku medicīnas un lauksaimniecības vajadzībām vai tādu izstrādājumu ražošanai, kuri nav tabakas izstrādājumi, atļauts ievest ar Valsts ieņēmumu dienesta rakstisku atļauju.

38. Licencē tabakas izstrādājumu ievēšanai izlaišanai brīvam apgrozījumam norādītajās vietās (izņemot muitas noliktavas, tirdzniecībai muitas kontrolē un akcīzes preču noliktavas) atļauts uzglabāt un realizēt tikai tās cigaretes, kurām ir atbilstības sertifikāts un kuras ir marķētas ar akcīzes nodokļa markām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, vai nemarķējamās tabakas izstrādājumus, ja ir saņemta Valsts ieņēmumu dienesta izziņa par nemarķējamo tabakas izstrādājumu realizāciju.

39. Tabakas izstrādājumus un izejvielas tabakas izstrādājumu izgatavošanai ir atļauts ievest Latvijas Republikas muitas teritorijā tikai caur muitas punktiem, kuri noteikti šo noteikumu 1.pielikumā.

VI. Vietējie un tranzīta pārvadājumi

40. Uzņēmumi, veicot tabakas izstrādājumu vietējos pārvadājumus (pārvietojumus), kā arī piegādājot tabakas izstrādājumus attiecīgajām uzņēmuma struktūrvienībām, noformē un pievieno katrai tabakas izstrādājumu partijai stingrās uzskaites preču pavadzīmi–rēķinu atbilstoši normatīvo aktu nosacījumiem, papildus norādot tabakas izstrādājumu iekraušanas un izkraušanas vietas adresi, licenču vai izziņu sēriju, numuru un izsniegšanas datumu, kā arī atbilstības sertifikāta numuru un derīguma termiņu.

41. Visas vienas dienas laikā izsniegtās un saņemtās preču pavadzīmes–rēķinus tabakas izstrādājumu izsniegšanas un saņemšanas vietās līdz attiecīgo tabakas izstrādājumu realizācijas (vai citu darbību pēc tās) uzsākšanai reģistrē datorā vai caurauklotā un Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajā iestādē (pēc nodokļu maksātāja reģistrācijas vietas) apzīmogatā preču pavadzīmju–rēķinu reģistrācijas žurnālā, norādot šādas ziņas:

41.1. ieraksta kārtas numurs;

41.2. preču pavadzīmes–rēķina reģistrācijas (žurnālā vai datorā) datums;

41.3. preču pavadzīmes–rēķina stingrās uzskaites numurs;

41.4. preču pavadzīmes–rēķina izrakstīšanas datums;

41.5. preču pavadzīmes–rēķina saņēmēja (izsniedzēja) nosaukums;

41.6. tabakas izstrādājumu vērtība;

41.7. akcīzes nodokļa summa, ja preces realizētājs ir akcīzes nodokļa maksātājs;

41.8. pievienotās vērtības nodokļa (PVN) summa;

41.9. preču pavadzīmes–rēķina galīgā vērtības summa;

41.10. preču pavadzīmes–rēķina reģistrētāja paraksts un tā atšifrējums.

42. Nemarkētu cigarešu pārvadājumi Latvijas Republikas muitas teritorijā ir aizliegti, izņemot šādus gadījumus:

42.1. ja tie tiek veikti saskaņā ar citiem normatīvajiem aktiem;

42.2. ja attiecīgās valsts institūcijas uzraudzībā notiek no brīvas apgrozības izņemto, bet ne valstij piekritīgo tabakas izstrādājumu (cigarešu) nogādāšana uz muitas noliktavām;

42.3. ja tiek veikti valstij piekritīgo tabakas izstrādājumu (cigarešu) pārvadājumi.